

Tuzemská legislativa z pohledu výrobců a dodavatelů dopravního značení a zařízení.

Ing. Jan Cvetler – předseda ČMADZ
Ing. Milan Devera – tajemník ČMADZ

I. Úvodní představení

Před dvěma léty jsme se na tomto místě zabývali podílem asociace na zvyšování kvality dopravního značení. Letos se zaměříme na tuzemskou legislativu z pohledu výrobců a dodavatelů dopravního značení a zařízení.

Krátké připomenutí k činnosti ČMADZ:

Asociace monitoruje dodržování technických předpisů souvisejících s předmětem činnosti v praxi. V rámci své odborné činnosti spolupracuje s výrobcí zařízení, technologií a základních materiálů. Samozřejmě asociace dále velice úzce spolupracuje s Ministerstvem dopravy, Ředitelstvím silnic a dálnic, Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, notifikovanými a autorizovanými osobami a dalšími organizacemi zabývajícími se nejen problematikou pozemních komunikací.

Na evropské úrovni jsou členové ČMADZ prostřednictvím národních aplikačních týmů zapojeni do tvorby norem v oblasti projektování pozemních komunikací, mostů a tunelů, zejména v oblastech vodorovného a svislého dopravního značení a proměnných dopravních značek. Asociace poskytuje poradenské a konzultační služby spojené s profesní problematikou.

II. Vliv evropské normy tvorby na tuzemskou legislativu

Vrcholným evropským orgánem je Comité Européen de Normalisation (CEN, Evropský výbor pro normalizaci), který z pověření Evropské komise řídí a koordinuje tvorbu a zavádění příslušných předpisů, které jsou pak na národní úrovni zaváděny členskými státy. V ČR je přímým partnerem CENU Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ). CEN se dále dělí na technické výbory (Technical Committee – TC). Pro pozemní komunikace je nejdůležitější TC 226, kterému v ČR odpovídá na ÚNMZ technicko-normalizační komise TNK 146 - Projektování PK, mostů a tunelů. V rámci technických výborů CEN jsou ustaveny pracovní skupiny (WG – Working Group), jimž u nás odpovídají národní aplikační týmy (NAT).

Členský stát CEN, tj. vč. ČR, je povinen v určitém časovém rámci zahrnout do národní legislativy normy, které byly na evropské úrovni schváleny. Normy se podle jejich důležitosti přejímají v původní jazykové mutaci anebo prostým překladem.

Pokud to členský stát považuje za smysluplné, může evropskou normu doplnit vlastní národní přílohou, která ale nesmí jít nad rámec této normy – nesmí být přísnější (např. ČSN EN 12899-1 Stálé svislé dopravní značky). Pokud určitá evropská norma neobsahuje vše, co by pro použití v ČR bylo

vhodné, vytvoří se národní (tzv. zbytková) norma, která potřeby definuje (např. ČSN 73 7018 Modré dopravní knoflíky, které původní ČSN EN 1463-1 Dopravní knoflíky nezahrnuje).

Paralelně k systému norem CEN funguje též tzv. Evropský dokument pro posuzování (EAD – European Assessment Document). Tento dokument stanoví metody a kritéria přijatá v EOTA (European Organisation for Technical Assessment, Evropská organizace pro technické posouzení), která jsou použitelná pro posouzení vlastností stavebního výrobku ve vztahu k jeho základním vlastnostem. EAD je vypracován ve všech případech, kdy hodnocení stavebního výrobku není definováno nebo není plně pokryto harmonizovanou technickou specifikací – harmonizovanou normou (nařízení EU č. 305/2011), např. mikroprizmatické fólie pro činné plochy stálých svislých dopravních značek.

Mezi důležité evropské předpisy (bez nároku na úplnost) patří:

Pro oblast stálého svislého dopravního značení:

ČSN EN 12899-1:	Stále dopravní značky
ČSN EN 12899-2:	Prosvětlované dopravní majáčky
ČSN EN 12899-3:	Směrové sloupky a odrazky
ČSN EN 12899-4:	System řízení výroby
ČSN EN 12899-5:	Počáteční zkouška typu
prEN 12899- 6:	Vizuální vlastnosti retroreflexních materiálů (bez ohledu na konstrukci optiky)
ČSN EN 13422+A1:	Přenosná deformovatelná varovná zařízení - Kužely a válce
ČSN EN 12767:	Pasivní bezpečnost podpěrných konstrukcí zařízení na pozemní komunikaci

Pro oblast proměnných dopravních značek:

ČSN EN 12966:	Proměnné dopravní značky
---------------	--------------------------

Pro oblast vodorovného dopravního značení:

ČSN EN 1424:	Materiály pro dopravní značení - Premixová balotina
ČSN EN 1436:	Požadavky na dopravní značení
ČSN EN 1463-2:	Dopravní knoflíky - Část 2: Zkoušení na zkušebních úsecích
ČSN EN 1790:	Materiály pro dopravní značení - Předem připravené VDZ
ČSN EN 1824:	Materiály pro dopravní značení - Zkoušení na zkušebních úsecích
ČSN EN 1871:	Materiály pro dopravní značení - Fyzikální vlastnosti
ČSN EN 12802:	Materiály pro dopravní značení - Laboratorní metody pro identifikaci
ČSN EN 13212:	Materiály pro dopravní značení - Požadavky na řízení výroby u výrobce
ČSN EN 13459-1:	Materiály pro dopravní značení - Řízení jakosti - Část 1: Odběr vzorků ze zásob a zkoušení
ČSN EN 13459-2:	Materiály pro dopravní značení - Řízení jakosti - Část 2: Směrnice pro přípravu plánů jakosti pro pokládku materiálů
ČSN EN 13459-3:	Materiály pro dopravní značení - Řízení jakosti - Část 3: Funkční charakteristiky v provozu

III. Revize a aktualizace předpisů MD

V nedávné době byly revidovány TP 100 Zásady pro orientační dopravní značení a TP 217 Zvýrazňující optické prvky na PK. Probíhá revize TP 65 Zásady pro dopravní značení na PK a Metodika svalování výrobků pro PK (viz další kapitola).

Asociace je zastoupena v jednotlivých technických redakčních radách (TRR) a může tak účinně revize předpisů ovlivnit. Asociace se rovněž podílí na tvorbě a revizi evropských předpisů (např. EN 12899, EN 12767)

IV. Schvalování výrobků pro použití na PK

V evropských normách nejsou stanoveny detailní vlastnosti výrobků (např. rozměry, tvary, barevné provedení, apod.). Ministerstvo dopravy schvaluje výrobky pro použití na pozemních komunikacích. Výrobci a dodavatelé dopravních zařízení jsou povinni tyto předpisy dodržovat a odběratelé, správci PK, jsou povinni jejich dodržování vyžadovat. Jedná se zejména o Zákon 361/2000 Sb., vyhlášku MD 294/2015 Sb., předpisy Ministerstva dopravy TKP, TP, VL, resp. PPK Ředitelství silnic a dálnic apod.).

Dopravní značení a zařízení jsou Ministerstvem dopravy schvalována pro používání na PK na základě prohlášení o vlastnostech (podle tříd z EN), osvědčení o stálosti vlastností (namísto dřívějšího ES-Certifikátu shody, resp. Prohlášení shody pro nestanovené výrobky) a na základě prohlášení shody s národní přílohou k evropské normě, resp. k příslušné zbytkové normě.

Při schvalování MD ČR se ověřuje, jestli osvědčené vlastnosti výrobku splňují požadavky všech příslušných předpisů.

Jedním ze základních dokumentů pro schvalování výrobků Ministerstva dopravy je „Metodika schvalování, provedení a používání DZ, světelných a akustických signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace na PK v ČR“. V současné době probíhá na úrovni MD a ŘSD revize tohoto dokumentu, na které se asociace rovněž podílí. Nejedná se pouze o revizi technických listů na konkrétní typy výrobků, ale i o přístup MD ke schvalování jako takovému.

V. Spolupráce asociace s MD, ŘSD a dalšími institucemi

Aby mohla ČMADZ plnit své úkoly vyplývající z jejího poslání je spolupráce se zainteresovanými institucemi zásadní. Vedle jmenovaného Ministerstva dopravy, Ředitelství silnic a dálnic to jsou Ministerstvo vnitra/Policejní prezidium a odborné organizace jako Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Silniční vývoj, Technický a zkušební ústav stavební, Centrum dopravního výzkumu, projekční kanceláře, ... a samozřejmě samotní členové asociace.

Autoři tohoto příspěvku by tímto rádi všem partnerům poděkovali za vstřícnost, účinnou pomoc a spolupráci.